



Vihjeelliset ja vihjeettömät ristikot

Yksi ristikoiden perusilmiöistä on, että ratkaistaville sanoille annetaan sanalliset ja/tai kuvalliset vihjeet. Kun katselee ristikoiden aika laajaa tehtävätyyppikirjoa, löytyy sieltä kuitenkin muutamia tehtäviä, jotka eivät täytä tätä ehtoa.

Olen ihmetellyt, miksi jotkut ristikkotehtävät eivät juurikaan kiinnosta minua, kun toisista en kerta kaikkiaan saa tarpeekseni. Huomaan, että minulle keskeisen tärkeää on, että vastaussanat on vihjeitetty. Ristikön ratkomisen suurin nautinto tulee siitä, kun saa pähkäiltyä annetun vihjeen perusteella oikean vastaussanan ja ratkaisun.

Suosituin vihjeetön ristikko lieenee krypto. Toki kryptossa on yleensä yksi tai useampi vastaussana myös vihjeitetty, joko kuvallisesti tai sanallisesti, mutta valtaosa ratkeaa numeroiden avulla. Numerot eivät edusta minulle vihjeitä. Ihmisten kahdenlaiset reaktiot kryptoihin ovat joko: "en tykkää, koska on varsinkin loppua kohti pelkkää mekaanista täyttämistä" tai: "tykkään, koska kryptot saa yleensä ratkaistua loppuun asti".

Sanapalapelissä on annettu ruudukko valmiiksi ja sen ulkopuolella on luettelo sanoista, joilla tuo ruudukkoon tarkoitus täyttää. Tämä on puhtaimmillaan pelkkää sanojen sijoittelua ilman minkäänlaisia vihjeitä. Niinpä tämä tehtävä jää minulta yleensä kokonaan aloittamatta.

Yksi suosiota saavuttanut vihjeetön sanakuviotehtävä on hakusana, jossa annetut tai ohjeen mukaan keksittävät sanat on löydetävä kirjainrykelmästä. Sanat voivat kulkea suoraan tai moneen suuntaan mutkitellen. Minua tämä tehtävätyyppi kiinnostaa nimenaan eri suuntaan kulkevien sanojen takia. Varsinkin vinosuunteisten sanojen hakemisessa on oma viehätysensä. Oma lisämielenkiinto on niissä hakusanoissa, joissa sanat mutkittelevat. Niiden ratkaiseminen on huomattavasti hitaampaa kuin suoraan menevien sanojen.

Vihjeelliset ristikot muodostavat siis hyvin suuren enemmistön kaikista tehtävistä. Kuvaristikoissa ovat enemmistönä vanhat perinteiset vihjeet: suorat synonyymi- tai tietopuoleiset vihjeet. Nykyisellä vuosittain hantelamme ovat sijaa saaneet ja erityisesti vaikeissa ristikoissa hiljalleen yleistyneet rakennevihiit, joissa leikitellään sanojen rakenteilla. Tehdään kirjainvaihtoja ja -poistoja, luetaan oikealta vasemmalle, vaihdetaan tavuja jne.

Aivan oma vihjeitystyylinsä on piilosanoissa, joissa kullekin vastaussanalle annetaan kaksi vihjetä, toinen suora ja toinen jollakin tavalla piilotettu. Piilosanoilla on oma intohimoinen fanijoukkonsa, toiset ratkojat pitävät niitä aivan käsittämättöminä.

Lopuksi kaikille yhteinen vihje: ratkotaan ristikoita ja juuri niitä, joista eniten tykkäämme!

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/